

Sprawozdanie

Sprawozdanie z IX edycji intensywnego treningu balintowskiego, Częstochowa, 20–21 stycznia 2017

Report of the 9th edition of the intensive Balint Training Group, Częstochowa, Jan 20-21, 2017

Michael Balint w latach 50. ubiegłego wieku w Anglii wprowadził specjalistyczne spotkania grupowe, zwane z czasem Grupami Balinta, przeznaczone do usprawniania relacji terapeutycznych. Inicjatorami treningów balintowskich w Polsce byli w latach 80. XX wieku w Warszawie prof. Stefan Leder i w Krakowie prof. Maria Orwid. Stopniowo wprowadzano w programach niektórych wydziałów lekarskich i pielęgniarskich AM, a także na kursach dla psychoterapeutów – balintowskie treningi grupowe. Dużą rolę popularyzatorską spełniały satelitarne sesje balintowskie na konferencjach psychosomatycznych Polskiego Towarzystwa Lekarskiego.

Polskie Stowarzyszenie Balintowskie powstało w 1992 roku. Przez szereg lat systematycznie organizowane były wiosenne konferencje balintowskie w Warszawie (prof. dr hab. n. med. Bohdan Wasilewski) oraz jesienne w Krakowie (prof. dr hab. Marek Motyka z zespołem), przy udziale gości zagranicznych.

Od 10 lat w naszym kraju organizowane są systematycznie intensywne treningi balintowskie (kursy), których głównym celem jest profesjonalne przygotowanie prowadzących grupy, tzw. liderów balintowskiego treningu grupowego (BTG). Dwa z nich odbyły się w Krakowie i dziewięć w Częstochowie.

Omawiany poniżej, 30-godzinny intensywny trening balintowski jest jedenastym

treningiem zorganizowanym według modelu częstochowskiego. Odbył się w Domu Rekolekcyjno-Pielgrzymkowym Księża Chrystusowców w Częstochowie w godnych warunkach, stwarzających nastrój rozwoju duchowego. Zrealizowano 22 godziny zajęć praktycznych (treningów) i 8 godzin wykładów i seminariów. Zajęcia odbywały się w dużej, około 30-osobowej grupie oraz w małych grupach. Kształcenie prowadzono na 3 poziomach: *podstawowym, doskonalącym i superwizyjnym*. Wykłady, seminaria i zajęcia praktyczne przeprowadzone były przez certyfikowanych liderów i superwizorów Polskiego Stowarzyszenia Balintowskiego (PSB):

- prof. Bohdana Wasilewskiego, lekarza specj. psychiatrii, psychoterapeutę, seksuologa, lidera i superwizora oraz Przewodniczącego PS
- prof. Jana Łazowskiego, lekarza specj. fizjoterapii, lidera i superwizora PSB
- dr n. przyr. Ireneusza Kaflika, psychologa, specj. psychologii klin., psychoterapeutę, lidera i superwizora PSB
- dr n. med. Joannę Pazik, lekarza specj. nefrologii, lidera BTG
- mgr Annę Rudecką, psychologa, psychoterapeutę, lidera BTG
- mgr Andrzeja Mieleckiego, psychologa, psychoterapeutę, lidera BTG.

Zrealizowano następujące wykłady:

- prof. Jan Łazowski: *Agresja w grupach Balinta*
- prof. Bohdan Wasilewski: *Gdzie leżą granice gabinetu lekarza i psychologa*
- dr Ireneusz Kaflik: *Kształcenie liderów grup Balinta*
- dr Joanna Pazik, mgr Anna Rudecka: *GB dla studentów medycyny WUM*
- mgr Andrzej Mielecki: *Własne doznania z pracy balintowskiej.*

W ramach szkolenia superwizyjnego pięcioro uczestników uzyskało kwalifikacje lidera BTG (Katarzyna Owsiany, Artem Pasternatskij, Joanna Pazik, Dorota Przygodzka, Paweł Sala). Kolejne osoby kontynuowały szkolenie przygotowujące do uzyskania kompetencji lidera BTG.

W kursie uczestniczyli liderzy grup Balinta z Rosji (Jelena Iwanowa, Tatjana Tiszkowa, Nikołaj Klepikow) i z Ukrainy (Artem Pasternatskij).

Całość szkolenia została pozytywnie oceniona przez uczestników. Sugerowano kontynuację szkoleń wg modelu częstochowskiego. W roku 2018 PSB planuje zorganizowanie kursu w Krakowie.

W drugim dniu kursu odbyło się dwugodzinne zebranie Polskiego Stowarzyszenia Balintowskiego, dokonano wyboru nowego Zarządu Stowarzyszenia w składzie: Andrzej Mielecki, Bohdan Wasilewski, Joanna Pazik, Anna Rudecka. Nowy Zarząd PSB uznał kwalifikacje superwizora BTG dr Ewy Kiliszek i mgr Jolanty Jocz.

Obecnie z metody Balinta, dzięki zaangażowaniu liderów, korzysta – poza lekarzami i pielęgniarkami – szereg grup zawodowych. Najwięcej wśród nich jest psychologów i psychoterapeutów, ale są również nauczyciele, doradcy zawodowi, konsultanci telefonów zaufania, dietetycy, urzędnicy oraz wolontariusze. W swej istocie metoda Balinta pozwala lepiej rozumieć potrzeby pacjenta lub podopiecznego; w związku z tym zwiększa się skuteczność interakcji (aspekt superwizyjny), z drugiej zaś niewątpliwie zwiększa samoświadomość. Ponadto, jeśli na

regularnie odbywających się sesjach pracy zespołu, można zaobserwować zwiększenie spójności wewnętrznej i poprawę relacji interpersonalnych. Jako prosta metoda, grupa Balinta ma szerokie spektrum działania, którego poszczególne aspekty uwypuklają się dzięki osobowości i indywidualnemu sposobowi pracy liderów.

Aby propagować i rozwijać myśl Michaela Balinta w Polsce, obecnie PSB stara się współorganizować regularne wydarzenia balintowskie. Tradycyjnie rok rozpoczyna intensywny trening balintowski w Częstochowie, organizowany przez dr. Ireneusza Kaflika. W maju lub czerwcu odbywa się sympozjum PSB w Warszawie, organizowane przez Stowarzyszenie przy współpracy z Centrum Edukacyjnym Instytutu Psychosomatycznego. Jesienią natomiast odbywa się sympozjum w Krakowie, przez wiele lat organizowane przez prof. dr. hab. Marka Motykę. Wydarzenia te, oprócz sesji balintowskich, zawierają akcenty superwizyjne i edukacyjne.

Przy okazji tych spotkań odbywają się również zebrania członków Stowarzyszenia i egzaminy kandydatów na liderów. Oprócz tego odbywają się mniejsze, zwykle jednodniowe, otwarte treningi o charakterze czyisto warsztatowym, organizowane przez poszczególnych liderów. Zwykle organizowane są w większych ośrodkach, takich jak Warszawa, Kraków, Wrocław czy Lublin. Informacje o tych wydarzeniach oraz lista Liderów BTG zamieszczane są na stronie internetowej Stowarzyszenia: www.balint.pl. PSB obecne jest również w mediach społecznościowych – profil Balintianie na Facebooku. Istnieje możliwość zorganizowania seminarium balintowskiego dla określonej grupy osób, np. dla kandydatów na terapeutów uzależnień, zespołów konkretnego szpitala czy oddziału. W ostatnim czasie PSB organizowało także treningi dla Biura Rzecznika Praw Pacjenta oraz konkretnych zespołów psychiatrycznych.

Chcąc zapewnić owocny i bezpieczny sposób pracy metodą Balinta, Polskie Stowarzyszenie Balintowskie czuwa nad kształceniem liderów balintowskiego treningu grupowego.

Standardy kształcenia PSB są zgodne z ramowymi kryteriami International Balint Federation. Kandydat na lidera powinien spełnić warunki wstępne określone w Curriculum oraz minimum 100 godzin uczestnictwa w BTG. Dopiero potem, pod nadzorem wyznaczonego przez PSB opiekuna, może zacząć stawiać pierwsze kroki jako kolider i lider. Ważnym elementem szkolenia jest uczestnictwo w życiu Stowarzyszenia, zwłaszcza w treningach superwizyjnych. Kiedy kandydat zdobędzie

odpowiednie doświadczenie w tym zakresie i wykaże się znajomością metody oraz umiejętnością bezpiecznej pracy z grupą, zostaje dopuszczony do egzaminu. Staramy się, by certyfikat Lidera Balintowskiego Treningu Grupowego PSB był gwarantem wysokiej jakości owocnej pracy balintowskiej.

Andrzej Mielecki,
Przewodniczący PSB
Ireneusz Kaflik
Organizator kursu w Częstochowie

Wskazówki dla Autorów

1. Redakcja pisma *Sztuka Leczenia* przyjmuje do druku prace z zakresu takich dziedzin nauki jak medycyna, psychologia, socjologia, filozofia, pielęgniarstwo, położnictwo, fizjoterapia, ratownictwo medyczne i pedagogika, dotyczące promocji i zachowania zdrowia, psychospołecznych aspektów diagnozy i leczenia oraz szeroko rozumianej opieki medycznej. Redakcja przyjmuje prace oryginalne (teoretyczne, badawcze, kliniczne, doświadczalne), a także opisy przypadków i doniesienia z badań, sprawozdania ze zjazdów naukowych krajowych i zagranicznych, wspomnienia pośmiertne, komunikaty, recenzje książek i listy do redakcji.
2. Czasopismo naukowe *Sztuka Leczenia* ma następujące działy: 1) Artykuły teoretyczne i przeglądowe. 2) Prace empiryczne i doniesienia z badań. 3) Recenzje i sprawozdania. 4) Listy do redakcji, polemiki i wspomnienia.
3. Tekst pracy należy podzielić na kolejne części:
 - dla prac empirycznych: wprowadzenie, cel pracy, opis grupy badanej, metoda i narzędzia, wyniki, dyskusja i wnioski;
 - w pracach teoretycznych: wprowadzenie, cel pracy, rozwinięcie i wnioski.
4. Pierwszą stroną pracy należy przygotować wg wytycznych: imię i nazwisko Autora (Autorów), afiliacja (podanie miejsca pracy: uczelnia, instytut, ewentualnie katedra, zakład, klinika), tytuł artykułu w języku polskim (wytluszczony, 14 punktów) oraz tytuł w języku angielskim. Na dole pierwszej strony należy zamieścić adres do korespondencji zawierający imię i nazwisko Autora poprzedzone tytułami naukowymi, adres i kod pocztowy, e-mail (ewentualnie telefon do wiadomości redakcji – w celu usprawnienia komunikacji).
5. Do tekstu pracy należy dołączyć streszczenia w języku polskim i angielskim (nie więcej niż po 150 słów). Prosimy także o zamieszczenie 3 do 5 słów kluczowych w języku polskim i angielskim, bezpośrednio związanych z treścią pracy. Do pracy/artykułu należy dołączyć piśmiennictwo, uporządkowane alfabetycznie według kolejności nazwisk autorów z uwzględnieniem reguł zawartych w punkcie 8.
6. Całkowita objętość pracy, łącznie z rycinami, tabelami, wykazem piśmiennictwa i streszczeniem, nie powinna przekraczać 18 stron znormalizowanego maszynopisu formatu A4.
7. Redakcja publikuje teksty nadsyłane elektronicznie e-mailem (na adres redakcji) w formacie dokumentów programu Word. Prosimy o ustawienie następujących parametrów: czcionka Times New Roman 12 punktów, podwójny odstęp między wierszami, bez wyrównywania (justyfikacji). Wyróżnień w tekście dokonuje się za pomocą kursywy i/lub pogrubienia (prosimy nie stosować podkreślenia ani rozstrzelenia). Redakcja dopasowuje szatę formalną zgodnie z jednolitym stylem graficznym pisma. Ryciny (Ryc. 1) i tabele (Tabela 1) będą reproduktowane w takiej formie, w jakiej zostały nadesłane, po dostosowaniu do formatu pisma. Prosimy o zwrócenie szczególnej uwagi na jakość i staranność przesyłanych rycin, zdjęć, tabel i schematów oraz towarzyszących im opisów i legend. W wypełnieniach wykresów i rycin nie należy używać kolorów, a jedynie odcienie szarości lub czarno-białe wzory. Tytuły i podtytuły winne być pisane pismem tekstowym (nie wersalikami). W liczbach miejsca dziesiętne należy oddzielać przecinkami, nie kropkami. Opisane powyżej graficzne elementy tekstu powinny być zamieszczone na końcu pracy (po piśmiennictwie) lub w oddzielnym pliku, z zaznaczeniem w tekście miejsca ich wklejenia.
8. Redakcja prosi o zamieszczanie alfabetycznego wykazu piśmiennictwa wyłącznie cytowanego w artykule, przy czym w tekście należy podać autora (autorów) i datę wydania